

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.10.2023

Łódź, 17 listopada 2023 r.

**Zarząd Fundacji
„Bo ja kocham psy”
ul. Gdańska 54
90-612 Łódź
KRS: 0000429877**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 4 w związku z art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, w okresie od 5 września do 6 października 2023 r., przeprowadzona została nieplanowana kontrola Fundacji „Bo ja kocham psy” z siedzibą w Łodzi, jako organizacji pożytku publicznego².

Zakres kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych³ w organizacji pożytku publicznego, w okresie: 1 stycznia – 31 grudnia 2021 r.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolerów – pracowników oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi⁴, legitymujących się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 28 sierpnia 2023 r.⁵, w składzie:

- Paweł Remisz – Kierownik oddziału – kierownik zespołu,
- Tomasz Kubera – Inspektor Wojewódzki,
- Izabela Pękosławska – Młodszy Specjalista,
- Adam Niezgodzki – Młodszy Specjalista.

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 571. Na początek okresu objętego kontrolą obowiązywał publikator: Dz. U. z 2020 r., poz. 1057. Dalej: ustawa OPP.

² Dalej: OPP.

³ Dalej: 1% podoof.

⁴ Dalej: ŁUW w Łodzi.

⁵ Upoważnienia nr: 70/2023 – 73/2023.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ustaleń dokonano na podstawie dokumentacji Fundacji oraz wyjaśnień złożonych przez Pana Jacka Kaźmierczaka – wchodzącego w skład Rady Fundacji, upoważnionego przez Prezesa Zarządu Fundacji do reprezentacji organizacji podczas kontroli⁶.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń, biorąc pod uwagę kryteria oceny przyjęte w niniejszej kontroli, badaną działalność ocenia się negatywnie w zakresie sprawozdawczości, a w pozostałym zakresie, w tym wydatkowanie środków pochodzących z 1 % pdoof, jako pozytywną z nieprawidłowościami⁷.

Organy Fundacji uznaje się za podmioty odpowiedzialne za opisane w niniejszym dokumencie nieprawidłowości.

Ustalenia kontroli.

1. Podstawowe informacje o Fundacji.

Zgodnie ze Statutem Fundacji⁸ (rozdział II, § 1) jej celem jest:

- *niesienie pomocy porzuconym i krzywdzonym zwierzętom,*
- *walka z bezdomnością zwierząt oraz wspieranie wszelkich działań w tym zakresie, tj. ograniczenie populacji bezdomnych psów i kotów, przede wszystkim poprzez wspieranie programu kastracji i sterylizacji oraz znakowanie zwierząt (czipowanie),*
- *ochrona praw zwierząt oraz zwalczanie przejawów znęcania się nad zwierzętami, w szczególności poprzez podejmowanie interwencji w obronie praw zwierząt, w tym składanie zawiadomień o popełnionych przestępstwach, występowanie w sądach oraz przed innymi organami w sprawach z zakresu ochrony praw zwierząt,*
- *działanie na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt oraz zapewnienia im dobrostanu,*
- *kształtowanie właściwych relacji między człowiekiem a zwierzęciem,*
- *propagowanie i prowadzenie różnych form terapii z udziałem zwierząt, w tym terapii dla osób niepełnosprawnych, a także działania resocjalizacyjne oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi z pomocą zwierząt oraz działania zmierzające do powrotu wykluczonych osób na rynek pracy,*

⁶ Wyjaśnienia pisemne z: 6, 11, 22, 25.09.2023 r., 3.10.2023 r. Pełnomocnictwo udzielone przez Prezesa Zarządu Fundacji z 1.09.2023 r.

⁷ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁸ Okazano tekst jednolity Statutu podpisany przez Prezesa Zarządu Fundacji 20.07.2016 r. Wyjaśniono, że Statut był obowiązujący w okresie objętym kontrolą.

- szeroko rozumiana działalność edukacyjna m.in. prowadzenie zajęć edukacyjnych i pokazów w placówkach oświatowych i innych, mających na celu naukę obcowania ze zwierzętami, edukację w zakresie zwalczania bezdomności zwierząt oraz integrację,
- prowadzenie kampanii promocyjnych i szkoleniowych.

Jak stanowi rozdział II § 1 ust. 2 Statutu, Fundacja realizuje swoje cele poprzez:

- tworzenie domów tymczasowych dla bezpańskich zwierząt domowych,
- prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt oraz placówek weterynaryjnych,
- zaspokajanie potrzeb bytowych i zdrowotnych zwierząt, którymi opiekuje się Fundacja,
- leczenie zwierząt – w tym realizację programu sterylizacji i kastracji,
- czipowanie zwierząt,
- organizowanie adopcji zwierząt,
- zbieranie środków finansowych i rzeczowych na potrzeby Fundacji,
- wdrażanie nowych metod opieki nad zwierzętami,
- współpracę z organizacjami o podobnym profilu działalności,
- współpracę z policją oraz strażą miejską w zakresie realizacji celów statutowych Fundacji,
- organizowanie oraz prowadzenie działalności informacyjnej, popularyzatorskiej i wychowawczej o tematyce opieki nad zwierzętami oraz tematyce zapobiegania bezdomności wśród zwierząt,
- podnoszenie kwalifikacji członków oraz wolontariuszy w celu umożliwienia efektywniejszej realizacji celów statutowych,
- szkolenia zwierząt,
- prowadzenie dokumentacji z zajęć dla potrzeb Fundacji oraz dla innych organizacji o podobnych celach,
- współpracę z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami oraz ludźmi reprezentującymi wartości zgodne z celami Fundacji w kraju i za granicą,
- skupianie wokół idei Fundacji osób zainteresowanych jej celem, w tym przedstawicieli środowisk naukowych i edukacyjnych w kraju i za granicą,
- zbieranie wiedzy naukowej, która pozwoli na efektywniejszą realizację celów statutowych,

- *prowadzenie działalności wydawniczej dotyczącej materiałów szkoleniowych, biuletynów, kalendarzy i innych wydawnictw służącym celom statutowym,*
- *organizację wolontariatu dla potrzeb i w związku z realizacją celów statutowych Fundacji.*

Statut określa, że działalność Fundacji może być prowadzona jako odpłatna i nieodpłatna. Statutem nie określono odrębnie zakresu każdego z tych rodzajów działalności, co prowadzi do wniosku o niedochowaniu wymogu art. 10 ust. 3 ustawy OPP, zgodnie z którym zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Statutem organizacji (rozdział II, § 2 ust. 2) określono, że Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów statutowych. Zakres tego rodzaju działalności został określony w Statucie. Jednak jak organizacja wskazała w sprawozdaniu merytorycznym za 2021 r., prowadziła tylko nieodpłatną działalność pożytku publicznego.

Podano: Fundacja wskazuje, iż nie prowadziła w 2021 r. odpłatnej działalności pożytku publicznego, z tego względu nie zaistniała konieczność określenia jej w aktach wewnętrznych Fundacji. Gdyby Fundacja miała zamiar rozpocząć prowadzenie takiej działalności, uprzednio zostałby podjęty stosowny akt.

Mając na uwadze cytowany wyżej przepis ustawy OPP, wyjaśnienia nie uważa się za zasadne – jeśli organizacja założyła prowadzenie różnych rodzajów działalności, Statutem lub innym aktem wewnętrznym należało określić zakres rodzajów działalności. Formalnie doszło zatem do nieprawidłowości.

Organami Fundacji są: Rada Fundatorów, Zarząd Fundacji i Komisja Rewizyjna (rozdział IV, §§ 1- 9 Statutu).

Zarząd Fundacji tworzył Pan Paweł Sierakowski.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodził: Pan Jacek Kaźmierczak, Pani Marzena Jakimiak - Janiszewska⁹.

W okresie objętym kontrolą nie zachodziły zmiany w składzie organów Fundacji¹⁰.

W tabeli przedstawiono kompetencje organów Fundacji istotne z punktu widzenia kontroli.

⁹ Ustalono na podstawie odpisu z KRS wg stanu na 11.09.2023 r.

¹⁰ Ustalono na podstawie odpisu z KRS wg stanu na 21.09.2023 r. oraz wyjaśnień z 6.09.2023 r.

Rada Fundatorów	Uchwalanie Statutu, zmian Statutu, regulaminów, aktów prawa wewnętrznego. Udzielanie absolutorium Zarządowi Fundacji. Inspirowanie kierunków działania Fundacji, w szczególności tworzenie planów i programów oraz określanie kierunków działania Fundacji. Opiniowanie kierunków i programów działania Fundacji przygotowanych przez Zarząd. Zatwierdzanie sprawozdań z działalności Fundacji, w tym finansowych.
Zarząd	Kierowanie bieżącą działalnością. Realizowanie kierunków działalności Fundacji w ramach uchwalonych przez Radę Fundatorów planów i programów działania. Przedstawianie Radzie Fundatorów rocznych i wieloletnich planów i programów działania. Zdawanie Radzie Fundatorów sprawozdań ze stanu majątkowego i realizacji zasad finansowania celów Fundacji. Składanie Radzie Fundatorów sprawozdań z działalności Zarządu za rok ubiegły.
Komisja Rewizyjna Jako niezależny organ kontroli i nadzoru nad Zarządem (zgodnie ze Statutem).	Kontrola bieżącej działalności Fundacji. Opiniowanie sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności Fundacji.

W odniesieniu do wymienionych kompetencji organów Fundacji, wyjaśniono:

1) *Z uwagi na skalę działalności Fundacji oraz cele statutowe nie zaistniała konieczność wprowadzenia aktów prawa wewnętrznego w Fundacji w roku 2021. Rada Fundatorów składa się z jednej osoby, tak samo jak zarząd. Działania podejmowane przez Fundację są przejrzyste, więc nie zaistniała konieczność wprowadzenia dodatkowych aktów wewnętrznych. Wskazuję, iż wyliczenie kompetencji Rady Fundatorów Fundacji ma charakter enumeratywny i szeroki, co oznacza że kompetencje Rady Fundatorów uregulowane w statucie stanowią uprawnienia, a nie obowiązki.*

Rada Fundatorów w kierowaniu pracami Fundacji działała wspólnie i w porozumieniu z Zarządem. Organy te podejmowały kluczowe decyzje w zakresie rozwoju Fundacji, w tym w szczególności w zakresie propagowania działalności Fundacji na zewnątrz. Wszelkie decyzje były podejmowane ustnie i na bieżąco.

Rada Fundatorów w roku 2021 składa się z jednej osoby (...).

Odnosząc się do powołanych wyjaśnień, podkreśla się, że kompetencje Rady Fundatorów określone zostały Statutem jako obligatoryjne, zatem powinny być realizowane.

Przedłożono uchwały Rady Fundatorów:

- z 23.06.2021 r. ws. rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 r.,
- z 23.06.2021 r. ws. przeznaczenia zysku bilansowego za 2020 r.,
- z 23.06.2021 r. ws. udzielenia absolutorium członkom Zarządu Fundacji za 2020 r.,

- z 12.09.2022 r. ws. przeznaczenia zysku bilansowego za 2021 r. Zauważa się, że uchwała stanowi nie o przeznaczeniu zysku bilansowego za 2021 r., lecz o pokryciu straty powstałej w 2021 r. z zysków w latach następnych; zatem tytuł uchwały jest nieprawidłowy,
- z 12.09.2022 r. ws. udzielenia absolutorium członkom Zarządu Fundacji za 2021 r.,
- z 12.09.2022 r. ws. rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2021 r.;

2) Zarząd kierował działalnością Fundacji w porozumieniu z Radą Fundatorów. Zarząd dokonywał oceny np. które zwierzęta wymagają leczenia, opieki itp. Zarząd dokonywał decyzji o adopcji, jak również gospodarowaniem środkami 1% pdoof. Zarząd miał wgląd i sprawował kontrolę nad wszystkimi wpływami i wydatkami Fundacji. Zarząd podejmował decyzje o sposobie gospodarowania środkami 1% pdoof w sposób racjonalny i uzależniony od potrzeb zwierząt znajdujących się pod opieką fundacji.

Zarząd Fundacji na mocy postanowień Statutu jest uprawniony, a nie zobowiązany do opracowania dokumentów wskazanych w statucie. Nie mniej jednak wskazuję, iż wszystkie te obowiązki spełnia sprawozdanie merytoryczne Fundacji przygotowywane przez Zarząd.

Okazano uchwały Zarządu:

- z 22.06.2021 r. ws. rozpatrzenia i przedstawienia do zatwierdzenia Radzie Fundatorów sprawozdania finansowego za 2020 r.,
- z 22.06.2021 r. ws. przeznaczenia zysku bilansowego za 2020 r. i przedstawienia do decyzji projektu uchwały Radzie Fundatorów,
- z 12.09.2022 r. ws. pokrycia straty bilansowej za 2021 r. i przedstawienia do decyzji projektu uchwały Radzie Fundatorów. Zwraca się uwagę, że podobnie jak w przypadku odnośnej uchwały Rady Fundatorów, uchwała Zarządu obarczona jest błędem – w jej treści znalazł się bowiem zapis o przeznaczeniu dochodu za 2021 r., podczas gdy w tytule dokumentu zawarto zapis dotyczący pokrycia straty bilansowej.

Dodatkowo zauważa się, że uchwała Rady Fundatorów i uchwała Zarządu Fundacji są ze sobą sprzeczne,

- z 12.09.2022 r. ws. rozpatrzenia i przedstawienia do zatwierdzenia Radzie Fundatorów sprawozdania finansowego za 2021 r.;

3) Kontrola Fundacji polegała przede wszystkim na opiniowaniu sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności Fundacji.

Przedłożono:

- sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Fundacji za 2020 r., z datą 30.03.2021 r. Analiza dokumentu prowadzi do wniosku, że Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła działania Fundacji w 2020 r.,
- uchwałę Komisji Rewizyjnej z 30.03.2021 r. ws. oceny sprawozdania finansowego Fundacji za rok obrotowy 2020 oraz sprawozdania merytorycznego Fundacji za rok obrotowy 2020. Uchwałą Komisja Rewizyjna przyjęła wymienione sprawozdania,
- sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Fundacji za 2021 r. Analiza dokumentu prowadzi do wniosku, że Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła działania Fundacji w 2021 r.

W tym miejscu zwraca się uwagę, że jak wynika z dokumentu, badania Komisji Rewizyjnej dotyczące 2021 r. miały miejsce 12.09.2021 r. i polegały na analizie sprawozdań za 2021 r. Wyjaśniono: *Ocena działalności organizacji została dokonana w dniu 12.09.2022 r. za rok obrotowy 2021 r. W treści sprawozdania Komisji Rewizyjnej została poczyniona omyłka pisarska i wpisany rok 2021 r.,*

- uchwałę Komisji Rewizyjnej Fundacji z 12.09.2022 r. ws. oceny sprawozdań Fundacji za 2021 r. Komisja pozytywnie oceniła działalność organizacji, sprawozdania za 2021 r. i rekomendowała udzielenie absolutorium członkom Zarządu.

2. Wysokość środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

Na potrzeby niniejszej kontroli dokonano ustaleń w kwestii wysokości środków 1% pdoof, które Fundacja otrzymała w 2021 r.

W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego* za 2021 r. wskazano, że Fundacja otrzymała środki finansowe pochodzące z 1% pdoof w wysokości 137 143,00 zł. Tożsama kwota wynika z ewidencji księgowej konta 704 *Przychody z 1% podatku*. Ponadto taka sama kwota widnieje w wykazie OPP, które otrzymały środki 1% pdoof w 2021 r. za 2020 r. opublikowanym na stronie Ministerstwa Finansów¹¹.

Drugostronnie wpływy środków 1% pdoof rejestrowane były na koncie księgowym 130 *Rachunek bankowy*.

Tym samym dane wykazane w sprawozdaniach Fundacji za 2021 r. są zgodne z danymi ewidencji księgowej.

¹¹ <https://www.gov.pl/web/finanse/1-procent-podatku-dla-opp>

Na początek okresu sprawozdawczego organizacja nie wykazała posiadania środków 1% pdoof.

Biorąc pod uwagę, że łączna kwota przychodów Fundacji, wykazana w sprawozdaniach: finansowym (w rachunku zysków i strat) i merytorycznym za 2021 r., wyniosła 167 882,43 zł, wysokość przychodów z 1% pdoof stanowi **81,7%** wszystkich przychodów.

3. Wyodrębnienie rachunkowe środków pochodzących z 1% pdoof.

Okazano *Politykę rachunkowości* podpisaną przez Prezesa Zarządu Fundacji z datą 25.06.2015 r. Podano, że dokument jest nadal aktualny. W dokumencie nie stwierdzono zapisów, które bezpośrednio odnosiłyby się do środków 1% pdoof.

W Fundacji funkcjonuje plan kont syntetycznych i analitycznych, który uwzględnia konta księgowe służące do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami 1% pdoof. Poniżej podano oznaczenia kont księgowych z ich nazwami:

403-02-01 *Finansowane z 1% podatku,*

704-01 *Przychody z 1% podatku.*

Dodatkowo, jak zauważono wcześniej, operacje zaksięgowania przychodów ze środków 1% pdoof rejestrowane były także (drugostronnie) na koncie księgowym 130.

Wyodrębnienie kont księgowych służących do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami finansowymi 1% pdoof oznacza, że wypełnione zostały wymogi określone w art. 10 ust. 1 i art. 27 ust. 2c ustawy OPP.

Księgowość organizacji prowadzona była przez podmiot zewnętrzny w stosunku do organizacji.

4. Wydatkowanie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof otrzymanych w 2021 r.

Ustalenia ogólne.

Statutem organizacji (rozdział III, § 1) określono, że jednym ze składników majątkowych przeznaczonych na realizację celów Fundacji są środki pieniężne pozyskane w trakcie prowadzenia działalności statutowej. Zatem organizacja wlicza środki 1% pdoof do składników majątkowych. Statut wprowadza także wymóg, aby dochody i majątek Fundacji

były przeznaczone tylko na realizację celów statutowych oraz na pokrycie kosztów działalności Fundacji (rozdział III, § 3).

W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2021* wskazano, że wysokość kosztów poniesionych w okresie sprawozdawczym ze środków finansowych 1% pdoof wyniosła 137 143,00 zł.

Wymieniona kwota jest także równa kwocie kosztów nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, sfinansowanych ze środków 1% pdoof.

W ww. sprawozdaniu (pkt III.3.4) podano główne działania, w ramach których poniesiono wydatki ze środków 1% pdoof. Są to: leczenie zwierząt, opieka nad zwierzętami, sterylizacja, czipowanie, *rehabilitacja zwierząt w innych placówkach*.

Z kolei w pkt III.3.3 ww. sprawozdania wskazano szeroki katalog działań w ramach których poniesiono koszty ze środków 1% pdoof:

- a) *tworzenie domów tymczasowych dla bezpańskich zwierząt, do czasu znalezienia osób chętnych adoptować bezpańskie zwierzęta będące pod opieką Fundacji,*
- b) *zaspokajanie potrzeb bytowych i zdrowotnych zwierząt, którymi opiekuje się Fundacja, w ramach współpracy z placówkami weterynaryjnymi*
- od momentu przyjęcia zwierzęcia przez Fundację, zwierzę tego wymagające jest natychmiast leczone, w następnym czasie szczepione, czipowane, itp.,
- c) *sfinansowanie i pomoc w leczeniu zwierząt przez Fundację, w tym realizację programu sterylizacji i kastracji, czipowanie zwierząt, rehabilitacja w ramach współpracy z placówkami weterynaryjnymi,*
- d) *organizacja adopcji zwierząt – weryfikacja ewentualnych domów zainteresowanych adopcją bezpańskich zwierząt pod kątem przydatności do tego celu,*
– rozmowa z potencjalnymi nowymi właścicielami na temat ich świadomości dotyczącej m.in. kosztów utrzymania zwierzęcia, w tym wyżywienia i ewentualnego leczenia jak również szczepień, odrobaczeni itp.,
– wizja lokalna dotycząca warunków w jakich będzie przebywać poza domem, to czy będzie bezpieczne, czy nie ma możliwości samodzielnego wydostania się poza teren posesji, czy buda i kojec spełnia warunki właściwego bytowania,
- e) *zbieranie środków finansowych i rzeczowych na potrzeby fundacji, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych,*
- f) *współpraca z organizacjami o podobnym profilu działalności.*

Natomiast w wyjaśnieniach pobranych w toku kontroli udzielono innych informacji w kwestii przeznaczenia środków 1% pdoof. Z wyjaśnień z 6.09.2023 r. wynika, że wydatki finansowane ze środków 1% pdoof dotyczyły tylko usług weterynaryjnych świadczonych przez 1 podmiot – Centrum Weterynaryjne sp. z o.o. w Łodzi, ul. Gdańska 81: *Przyjęta została zasada (zgodnie z ustaleniami Fundacji) rozliczania przychodów uzyskanych z wpływów z 1% na pokrycie kosztów statutowych dotyczących usług weterynaryjnych z firmy Centrum Weterynaryjne Sp. z o.o. Granice tych wydatków stanowi kwota uzyskanego przychodu w danym roku. Nie jest prowadzona osobna ewidencja. Dostarczone faktury nie są opisywane przez Fundację. Kwota kosztów statutowych jak również wpływów z 1% wykazana jest w informacji dodatkowej w corocznych sprawozdaniach finansowych.*

Z kolei w wyjaśnieniach z 11.09.2023 r. podano: *Potwierdzamy, że w roku 2021 z przychodów 1% podatku finansowane są wyłącznie koszty usług weterynaryjnych.*

Zatem stwierdza się znaczącą i istotną rozbieżność w opisywanej kwestii pomiędzy danymi sprawozdawczymi a wyjaśnieniami udzielonymi podczas kontroli.

Dodatkowo dokumentacja przekazana w toku kontroli obejmuje dowody księgowe dotyczące innych rodzajów wydatków organizacji poniesionych w 2021 r., nie tylko z tytułu usług weterynaryjnych.

W trakcie kontroli podjęto działania celem ostatecznego wyjaśnienia przeznaczenia środków 1% pdoof. Wyjaśniono: *Fundacja wskazuje, że kwestie opisane w zapytaniu nr 2 nie są rozbieżne. W pierwszej kolejności wskazuje, że środki pochodzące z 1 % pdoof poniesione zostały celem usług weterynaryjnych. Uprzejmie informujemy, że z tego rodzaju przychodów Fundacji, w roku 2021 finansowane były jedynie usługi weterynaryjne, świadczone przez firmę Centrum Weterynaryjne Sp. z o.o. Do kontroli przekazany został cały segregator dokumentów źródłowych za rok 2021, w którym oprócz dokumentów dotyczących przychodów i kosztów dotyczących 1% podatku, znajdują się również faktury i inne dowody księgowe, które finansowane są z pozostałych przychodów Fundacji. Ponadto, informuję iż w pkt III.3.3. zostały wskazane ogólne działania zgodne z celami statutowymi na które były wydatkowane kwoty z 1 % pdoof, natomiast w pkt III. 3.4. zostały podane cele szczegółowe na które środki zostały przeznaczone. Ponadto wskazać należy, że kwota wskazana w pkt 3.4 i 3.3 jest tożsama, więc brak jest rozbieżności co do wydatkowania środków, a ze sprawozdania merytorycznego wprost wynika, na co środki zostały wydatkowane.*

Komentując cytowane wyjaśnienia, kontrola zauważa, że w kwestii ustalenia przeznaczenia środków 1% pdoof wystąpiło niezrozumienie zagadnienia po stronie

udzielającego wyjaśnienia. W pkt III.3.3 sprawozdania merytorycznego wykazano szeroki zakres przeznaczenia ww. środków, podczas gdy, jak ustalono finalnie, środki te wykorzystane zostały wyłącznie na sfinansowanie usług świadczonych przez 1 podmiot. Zatem rozbieżności w sprawozdawczości merytorycznej za 2021 r. są stwierdzone.

Ponadto zastanowienie budzi zapis sprawozdania merytorycznego: *zbieranie środków finansowych i rzeczowych na potrzeby fundacji, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych*, podczas gdy w tym samym dokumencie zamieszczono informację, że ze środków 1% pdoof nie była finansowana kampania informacyjna lub reklamowa związana z pozyskiwaniem środków 1% pdoof. Jeżeli Fundacja zbierała środki finansowe za pośrednictwem mediów społecznościowych, nie należy wykluczyć, że dotyczyło to także kampanii 1% pdoof, tj. zachęcania obywateli do przekazywania Fundacji środków 1% pdoof.

W tym miejscu przedstawia się dodatkowe informacje w zakresie kwoty środków 1% pdoof wydatkowej w okresie sprawozdawczym. Jak podano wcześniej, w sprawozdawczości merytorycznej za 2021 r. wskazana została kwota 137 143,00 zł jako kwota pochodząca ze środków 1% pdoof. Tymczasem ewidencja księgowa konta 403-02-01 *Finansowane z 1% podatku* wykazuje saldo za 2021 r. w wysokości 167 318,30 zł. W stosunku do tego stanu faktycznego odniesiono się następująco: *Przedstawiona ewidencja księgowa konta 403-02-01 „Finansowane z 1% podatku”, wykazująca saldo w kwocie 167.318,30 dotyczy wszystkich faktur z roku 2021, które zostały sfinansowane z 1% podatku. (zarówno z 1% podatku z roku 2020, jak również z 1% podatku z roku 2021). Wydatki pokryte z 1% podatku uzyskanego w roku 2021 to kwota 69.466,73. Pozostała kwota tj. 67.676,27 została wykorzystana na pokrycie kosztów roku 2022.*

Komentując cytowane wyjaśnienia, zauważa się, że:

- w innych wyjaśnieniach podano, że z 1% pdoof finansowano tylko koszty poniesione na rzecz podmiotu: Centrum Weterynaryjne sp. z o.o. w Łodzi, ul. Gdańska 81, ze sprawozdania merytorycznego za 2021 r. wynika kwota tych wydatków: 137 143,00 zł,
- w przywołanych wyjaśnieniach poinformowano, że wydatki były finansowane częściowo środkami 1% pdoof pochodzącymi z 2020 r., tymczasem w sprawozdaniu merytorycznym za 2021 r. wskazano, że stan środków 1% pdoof na 1.01.2021 r. wynosił 0,00 zł,
- powołane wyjaśnienia wskazują, że kwota środków 1% pdoof: 67 676,27 zł posłużyła jeszcze w 2022 r. do finansowania wydatków organizacji, jednak przeczą temu inne wyjaśnienia, cytowane wcześniej, o treści: *Przyjęta została zasada (zgodnie z ustaleniami Fundacji) rozliczania przychodów uzyskanych z wpływów z 1% na pokrycie kosztów statutowych*

dotyczących usług weterynaryjnych z firmy Centrum Weterynaryjne Sp. z o.o. Granice tych wydatków stanowi kwota uzyskanego przychodu w danym roku (...).

W podsumowaniu – udzielone podczas kontroli wyjaśnienia są ze sobą sprzeczne, dodatkowo same wyjaśnienia nie doprowadziły do jednoznacznego ustalenia kwoty środków 1% podoof wydatkowanej w okresie sprawozdawczym. Informacje zawarte w sprawozdaniu merytorycznym za 2021 r. nie są zgodne z ewidencją księgową.

W toku kontroli zbadano dowody księgowe w liczbie 53, dotyczące usług weterynaryjnych, wystawione przez podmiot Centrum Weterynaryjne sp. z o.o. w Łodzi, ul. Gdańska 81. Dowody księgowe opiewają na łączną kwotę **167 318,30 zł**. Mając na uwadze statutowe cele Fundacji, stwierdza się, że zbadane wydatki organizacji służyły celom statutowym, tym samym spełniony został wymóg określony art. 27 ust. 2 ustawy OPP: otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podoof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Jednakże kwota 167 318, 30 zł przekracza kwotę wykazaną w sprawozdaniu merytorycznym. Również ze wskazaną kwotą sprzeczne są przywołane wcześniej wyjaśnienia o treści: *Przyjęta została zasada (zgodnie z ustaleniami Fundacji) rozliczania przychodów uzyskanych z wpływów z 1% na pokrycie kosztów statutowych dotyczących usług weterynaryjnych z firmy Centrum Weterynaryjne Sp. z o.o. **Granice tych wydatków stanowi kwota uzyskanego przychodu w danym roku (...)***. Nawet gdyby przyjąć, że różnica pomiędzy wskazanymi kwotami: 167 318,30 zł - 137 143,00 zł = 30 175,30 zł pochodziła ze środków 1% podoof zgromadzonych przed 2021 r., to fakt ten byłby sprzeczny ze stanem środków wykazanych na 1.01.2021 r.: 0,00 zł.

Reasumując – kontrolowany podmiot nie wykazał jednoznacznie i bezspornie puli środków 1% podoof wydatkowanych w badanym okresie.

W jednej kwestii dokonano ustaleń dodatkowych – mianowicie stwierdzono, że niektóre z faktur wystawione przez Centrum Weterynaryjne w Łodzi, ul. Gdańska 81, obejmują pozycję: *hospitalizacja dla Fundacji*, wraz ze znaczną liczbą przypadków tej usługi wyrażoną w sztukach¹².

Tymczasem ze sprawozdania merytorycznego Fundacji za 2021 r. wynika, że w tymże roku organizacja opiekowała się 20 psami i 9 kotami. Dodatkowo, jak wynika z faktur, usługi

¹² Np.: z 10.04.2021 r. - hospitalizacja dla Fundacji – 68 sztuk, 2856,68 zł,
z 16.09.2021 r. - hospitalizacja dla Fundacji – 63 sztuki, 2690,73 zł,
z 8.12.2021 r. - hospitalizacja dla Fundacji – 51 sztuk, 2254,71 zł,
z 13.12.2021 r. - hospitalizacja dla Fundacji – 64 sztuki, 2809,60 zł,
z 27.12.2021 r. - hospitalizacja dla Fundacji – 58 sztuk, 2485,88 zł.

hospitalizacji zostały wykonane w każdym przypadku – jednego dnia – tego samego, w którym zostały wystawione faktury.

W opisanym aspekcie wyjaśniono: *Dane ujęte w sprawozdaniu merytorycznym są prawidłowe. Wiele ze zwierząt wskazanych w sprawozdaniu merytorycznym wymagało kilku zabiegów/ usług weterynaryjnych w krótkim odstępie czasu. Tym samym nie wystawiano faktury za każdą pojedynczą hospitalizację tylko w sposób zbiorczy. Pozycja „hospitalizacja dla fundacji” 1 sztuka oznacza pobyt jednego zwierzęcia całą dobę w Centrum Weterynaryjnym. Czyli np. 1 pies przebywający w Centrum Weterynaryjnym przez miesiąc to 30 jednostek „hospitalizacji dla fundacji”. Ta usługa również była fakturowana zbiorczo.*

Przyjęto powołane wyjaśnienia.

Pozostałe ustalenia.

Wyjaśniono, że:

- ze środków 1% pdoof nie dokonywano zakupów środków trwałych, nie finansowano remontów, inwestycji,
- nie prowadzono akcji promocyjnych / reklamowych finansowanych ze środków 1% pdoof; jednak, jak opisano wcześniej, przedmiotowa informacja może być sprzeczna z danymi wykazanymi w sprawozdawczości merytorycznej (*zbieranie środków finansowych i rzeczowych na potrzeby fundacji, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych*),
- z kontrolowanych środków finansowych nie pokrywano kosztów związanych z działalnością wolontariuszy organizacji,
- organizacja nie dystrybuowała programów komputerowych służących do rozliczeń podatkowych (umożliwiających wypełnienie zeznań podatkowych),
- w odniesieniu do dyspozycji art. 27aa ustawy OPP¹³, określającej, że:
 - organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie,
 - organizacja pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania środków finansowych

¹³ Brzmienie przepisów ustawy OPP w 2021 r.

pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za pośrednictwem organizacji pożytku publicznego, która została uwzględniona w tym wykazie, wyjaśniono, że organizacja nie przekazywała środków 1% pdoof innym OPP, nie wzywała innych OPP do przekazania jej środków 1% pdoof, nie dysponowała środkami 1% pdoof pochodzącymi z innych źródeł niż z urzędów skarbowych,

– Fundacja prowadzi schronisko dla zwierząt. W okresie objętym kontrolą, schronisko zlokalizowane było w Łodzi, zaś obecnie placówka znajduje się w miejscowości Małgów nr 31, gmina Lisków 62-850, woj. wielkopolskie. Przeniesienie placówki z Łodzi do Małgowa miało miejsce 2.01.2023 r., zaś jak wyjaśniono, powodem zmiany lokalizacji było: (...) *dotychczasowa placówka weterynaryjna, która świadczyła opiekę weterynaryjną oraz była hotelem dla podopiecznych fundacji zamknęła działalność. Powodem kolejnym do przeniesienia fundacji, był brak wystarczających środków finansowych.*

Odnosząc się do wyjaśnień zwraca się uwagę, że zmiana lokalizacji dotyczy schroniska dla zwierząt, nie zaś siedziby Fundacji, której oficjalny adres nadal figuruje na terenie Łodzi.

Niemniej jednak z uwagi na fakty wymienione poniżej, odstąpiono od przeprowadzenia oględzin schroniska dla zwierząt:

- w okresie objętym kontrolą schronisko znajdowało się w Łodzi,
- nie zakupywano środków trwałych, nie przeprowadzano remontów ani inwestycji,
- jak wynika z pozyskanych wyjaśnień, że środków 1% pdoof finansowano usługi weterynaryjne zakupione w 2021 r., zatem już zrealizowane.

5. Dokumentacja dotycząca wydatków pokrywanych ze środków 1% pdoof.

Zbadane zostały dowody księgowe (w liczbie 53) wskazane przez udzielającego wyjaśnień, jako dotyczące wydatków z zaangażowaniem środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

Stwierdzono, że:

- 1) dokumenty nie zostały wyodrębnione od innych dowodów księgowych organizacji;
- 2) dowody księgowe nie były opisywane, co wyjaśniono następująco: *Fundacja w roku 2021 nie opisywała dowodów księgowych, ponieważ większość ponoszonych wydatków dotyczyła kosztów działalności statutowej - usług weterynaryjnych, finansowanych z 1% podatku. Reszta wydatków to koszty administracyjne Fundacji, które finansowane były z pozostałych*

przychodów. Wobec przyjętych tak przejrzystych zasad uznaliśmy, że nie ma konieczności dodatkowego opisywania faktur przez Fundację;

3) dowody nie zostały opatrzone elementem, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴, tj. brak jest stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania;

4) wszystkie zbadane dowody księgowe zostały zarejestrowane w ewidencji księgowej na koncie księgowym 403-02-01 *Usługi obce. Finansowane z 1% podatku.*

6. Podsumowanie ustaleń kontroli.

Ustalenia kontroli, oparte o: zbadaną dokumentację organizacji (w tym nieuporządkowane dowody księgowe nieopatrzone opisami), wyjaśnienia udzielone przez osobę upoważnioną do udzielania wyjaśnień wskazują na **przeznaczenie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof na działalność pożytku publicznego**, co wypełnia dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy OPP.

Jednakże w nawiązaniu do wcześniej opisanych ustaleń kontroli, przedstawia się następujące wnioski:

- Statut Fundacji nie określa odrębnie zakresu rodzajów działalności,
- występuje konieczność ulepszenia wewnętrznego środowiska organizacji, poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów wymaganych Statutem Fundacji,
- kontrolowana organizacja powinna wypracować mechanizmy finansowo-księgowe, które w sposób niebudzący wątpliwości prowadzić będą do możliwości jednoznacznego ustalania kwoty środków 1% pdoof wydatkowanej w danym okresie sprawozdawczym,
- kontrolowany podmiot nie wykazał jednoznacznie i bezspornie puli środków 1% pdoof wydatkowanych w badanym okresie,
- dokumentacja finansowo-księgowa Fundacji, w szczególności dowody kontroli, wymagają uporządkowania i usystematyzowania; zaleca się ich opisywanie.

Zalecenia pokontrolne.

¹⁴ Dz. U. z 2023 r., poz. 120; publikator na początek okresu objętego kontrolą: Dz. U. z 2019 r., poz. 351.

Mając na względzie ustalenia opisane w niniejszym dokumencie zobowiązuję organizację, przy uwzględnieniu wcześniej scharakteryzowanych uwag, do:

- 1) zapewnienia należytej świadomości osób zarządzających organizacją na jej temat oraz stosowania właściwego nadzoru Komisji Rewizyjnej nad organizacją;
- 2) określenia w Statucie Fundacji zakresów działalności w sposób wypełniający wymogi art. 10 ust. 3 ustawy OPP;
- 3) ulepszenia wewnętrznego środowiska organizacji, poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów wymaganych Statutem Fundacji;
- 4) realizowania kompetencji organów Fundacji zgodnie z przyjętym Statutem organizacji;
- 5) opracowywania dokumentów wewnętrznych organizacji, spójnych ze sobą oraz wolnych od błędów logicznych;
- 6) wdrożenia i stosowania jednolitego systemu kwalifikacji wydatków finansowanych ze środków - obecnie 1,5 pdoof - oraz prawidłowego, w tym spójnego, wykazywania tych wydatków w sprawozdawczości organizacji;
- 7) podjęcia stosownych działań celem skorygowania sprawozdań organizacji za 2021 r.;
- 8) realizacji zasady rzetelności dowodów księgowych;
- 9) wprowadzenia, w ewidencji księgowej, rozwiązań mających na celu zwiększenie przejrzystości przedmiotowej ewidencji, w zakresie objętym badaniem w niniejszej kontroli.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 32 ustawy OPP wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Wobec powyższego, proszę o przedłożenie stosownej informacji w terminie **40 dni** od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Karol Młynarczyk